

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dešele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dešele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Trnovo — naše.

Kdor pozna količjak notranjske razmere, tisti ve, kako velikega političnega pomena je zmaga narodne stranke pri občinskih volitvah v Trnovem. Ta volitev kaže, da se je začela krepka reakcija proti klerikalnemu nasilstvu na Notranjskem in obuja najlepše upe za prihodnost, ako bodo pristali narodne stranke tudi v drugih krajih na Notranjskem tako neustrašni, poštvovalni in delavni, kakor so njihovi somišljeniki v Trnovem.

Izid občinskih volitev v Trnovem pa ima še drug pomen, katerega naj nikar ne prezira premilostni gospod knezoškof ljubljanski. Te volitve so namreč očiten in slovesen protest proti počenjanju duhovniških agitatorjev in v prvi vrsti proti počenjanju razupitega trnoveškega kapelana Rudolfa ter protest proti nečuvnim razmeram, ki so po krivdi tega katoliškega duhovnika in nekaterih njega vrednih pajdašev zavladale v trnovski občini.

Te razmere so uprav grozne. Z brezprimerno agitacijo so si Rudolf in tovariši pred nekaj leti znali pridobiti vso oblast v občini. A kako je njihovo počenjanje uplivalo na ljudstvo? Ti duhovniki so krivi vsega sovraštva, ki je nastalo med občani in v familijah, krivi so vse nemoralnosti in podivjanosti, ki je zlasti velika med klerikalnimi pristaši; oni so krivi, da ljudje kolnejo duhovščino, ker je razdrla slogu med občani, jedinstvo v rodbinah ter zaseda prepri, in prouzročila materialno škodo premmogim ljudem, ki so slepo zapuili duhovnikom.

Teh razmer se je ljudstvo naveličalo. Spoznalo je njih pogubnost in zato so tisti, ki so bili svoj čas šli za kaplana Rudolfa v ogenj, dokler so mu verjeli, sedaj najodločneje njegovi nasprotniki.

Ljudstvo je govorilo in izreklo je uničujočo sodbo o tem nekdanjem ljubljencu Misijevem in o njegovem počenjanju. Rudolf, ki še danes ne pozdravi svojega dekana, kadar ga sreča, ter tako pred vsemi farani kaže, kako sovraži in zaničuje pred-

postavljenega mu duhovnika, je sojen in obsojen po trnovskih občanih.

Ne vemo, kacega mnenja je o trnovskih razmerah in o počenjanju kaplana Rudolfa premilostni gospod knezoškof. To je pa gotovo, da bi bili povsod drugod že davno odstranili takega duhovnika in da se samo pri nas prezira vse silno pohujšanje, katero provzročajo taki možje. In vender je tako počenjanje na največjo škodo cerkvi in veri, kakor je lahko videti povsod, koder so nastavljeni duhovniki Rudolfove vrste.

Ali je vredno in umestno, da se zaradi osebe neznatnega kaplana trpe take razmere? Ali je vredno, rajše dopuščati tako demoralizacijo, kakor jo je Rudolf prouzročil v Trnovem, kakor da bi se ta mož prestavil na drugo, zanj primernejše mesto?

Nam se zdi, da ne, in da bi bilo v prvi vrsti v interesu cerkve same, da se Rudolf odstrani. Ali zgodi naj se, kakor je volja tistih, ki imajo odločilno besedo. Trnovski slučaj je svoje vrste prvi, odkar je nastal na Kranjskem razpor. Zadnji ne bo. To nam naši nasprotniki lahko verjamejo. Kakor v Trnovem, tako se jim zgodi tudi še drugod!

Razveljavljenje Nabrgojevega mandata.

Poročilo verifikacijskega odseka, valed katerega si je obč. zastop tržaški dovolil politično tolovajstvo in je Nabrgojev mandat razveljavil, je bilo objavljeno v tržaških listih. O „vzrokih“, iz katerih je bil glasom tega poročila razveljavljen Nabrgojev mandat, piše „Edinost“:

Z ozirom na jasno dokazano zakonitost rešene izvolitve je že ta sklep sam na sebi tako gorostasen in nezasišan, da človeku kar zastaja pamet, tako, da ne more umeti, kako je sploh možno, kaj takega mej ljudmi, ki bi morali — če že ne drugega — varovati vsaj videz mrvice spoštovanja do pravice. Ali naj je že naše zgražanje na tem činu nagega nasilja, ki ga je zagrešila večina mestnega sveta in dež. zbora,

še toliko, nikakor pa ta sklep sam na sebi ne dosega ni od daleč višine odločnosti, na katero se popenja spis, v katerem verifikacijski odsek navaja „vzroke“ svojemu predlogu.

Človek bi kar ne mogel verjeti, da je sploh možno, da bi kaka javna korporacija mogla na toli frivolni način opravičevati kratenje najvzvišenejših pravic.

Oglejmo si le te „vzroke“! Gospod Nabrgoj je označil na javnem shodu „delovanje“ do siteda znanega bivšega stražmojstra in sedanega dijurnista na magistratu, Zannmarchija, in je navel raznih dejstev, dobljenih deloma od g. Martina Košute v Sv. Križu, ki niso bili baš častni za rečene orožniškega funkcionarja. Sledila je ovadba proti Nabrgoju in Košuti. Državno pravdnistvo je sploh odstopilo od vsacega postopanja proti Nabrgoju, a Košuta je bil rešen krivde, potem, ko je druga instanca pripustila njega priče, ki so potrdile, kar je trdil Košuta!!!

In na to afero se sklicuje verifikacijski odsek v utemeljenje nečuvnega predloga svojega!! In mestni zbor je soglasno pritrdil temu predlogu! Kajti vse drugo, kar besediči poročilo o postopanju Nabrgoja na škodo občine, je tako nizko in prazno besedičenje, da se le čudimo, kako se morejo toli poniževati možje, ki hočejo biti resni.

Nam zastaja pero v očigled take frivolnosti, s katero se uničujejo tu svetost mandata, pravo volilcev do podeljevanja mandata in podlaga parlamentarnemu življenju.

„Slov. Narod“ pravi, da na tako flagrantno kršenje zakona bi moral slediti jeden jedini odgovor: razpuščenje! Že utegne biti tako, ali povedano bodi kar naravnost, da naše misli se ne povpenjajo tako visoko, ker se nam dozdeva, da se svetost slovenskih mandatov tudi na Dunaju ceni — po številu slovenskih glav v mestni zbornici, oziroma deželnem zboru! A ker je številce malo, je mala tudi pravica. Tako malo številce glav ne sanja o

dolžnem varstvu in naj ne — dela sitnosti. To stališče velja menda v Trstu in na Dunaju! Menimo torej, da že rije iz tržaških in dunajskih tal ona trava, ki bode rastla tudi nad tem atentatom.

Vprašanje o meščanskih šolah na Kranjskem.

(Dopis.)

Letos se bode zopet deželnemu zboru prilika ponudila, da se bode bavil o meščanskih šolah na Kranjskem. Vse občine krškega okrajnega glavarstva, katere vzdržujejo jedino deško meščansko šolo na Kranjskem, prišle so z ondotnim c. kr. okrajnim šolskim svetom vred s prošnjo pred deželni zbor, da bi dežela prevzela plače meščanskih učiteljev te šole, katerim naj bi se ob jednom tudi plače zvišale, ker so se bili prezrli ti učitelji lani, ko so se bile vsem drugim ljudskim učiteljem plače uravnale in zvišale.

Da je prošnja teh šolnikov in dotičnih občin opravičena, radi verjamemo in se nadejamo, da jo bode deželni odbor ugodno rešil. Ali pri tej priliki bi bilo od deželnega zbora želeli, da reši temeljito vprašanje o meščanskih šolah na Kranjskem sploh, in da on v tej zadevi reši mesto visoke vlade in drugih deželnih zborov čast vseh Slovencev, ki nimajo do zdaj še niti jedne slovenske meščanske deške šole.

Da bi izvenkranjski Slovenci dobili kdaj kakšno tako šolo, zato ni najmanjšega upanja. Kranjski Slovenci jo pa utegnejo dobiti, ako bi bila v tem vprašanju slovenska večina v deželnem zboru enkrat edina, za kar je pa tudi skrajni čas že. Prvič bi se moralo sramotno določilo v deželnem zakonu od 29. aprila 1873 odstraniti. To velevala namreč, da bi sleherni okraj moral imeti vsaj jedno meščansko šolo. To določilo, ki je za kranjske razmere nesmiselno, je prišlo na ta način v zakon, ker se je vladni predlog tako glasil, in ker so poslanci takrat mislili, da so meščanske šole identične s ljudskimi čveterorazrednicami. Faktične potrebe za meščanske šole

LISTEK.

Slika iz življenja.

Spisala Mária.

Ko je umrla stara vdova, je ostavila svoji hčeri in zetu tam na voglu ulic dobro preokrnjeno prodajalnico jestvin in pa malo više tam gori novo jednodestopno hišo, v kateri je bilo devet lepo urejenih prostorov. Vse to je bilo brez krajoarja dolga.

Ni čuda, stara je stiskala in varčila od nekdanj, in je primorala tudi svojega zeta, ki je bil nagnjen k zapravljivosti, ter rodbino njegovo, da so živeli skromno. To je bilo pa zetu nezno, in večkrat je prišlo mej tatbo in njim do najljubih prisorov, adi katerih jo je on sovražil iz arca.

Še par dni pred smrtjo se je dala pripeljati do prodajalnice, da je tam pregledala, ali je vse v redu, in neizrečno se je razjesila, ko je videla, da je bilo že tedaj nekaj goldinarjev navskriž.

„Pritepanec zapravljivi!“ zmerjala je po svoji boleznii še bolj razdražljiva starka svojega zeta; „niti toliko nisi mogel počakati, da umrem; pač si bil že gotov, da me ne bode več sem doli, ali živela bom še, ako Bog hoče, tebi v jeno, drugače spraviš v neurešo šeno in otroka!“

Tresla se je po vsem životu in potem obstala kakor mrtva. Ko ji je malo prenehala slabost, odpeljali so jo zopet domov, a zeta ni hotela imeti več k postelji.

Zahtevala je, da pride k nji jedna sestra njena, ki naj bi ji stregla. Hči je morala biti v prodajalnici, ker je bila tudi vnučica, petnajstletna Emica bolna.

Tretjega dne po oni jezi je pa starka umrla.

Bila je še gorka, ko se je vnel pri njeni postelji grozen prepri mej njeno sestro in zetom.

„Ključ te omare je dala meni, drugega ni notri nego perilo zame in za otroke pa nekaj obleke.“

„Ključ sem!“ vpil je zet; „vse je hčrino, priliznena hinavka, kaj si prišla iskati sem sedaj, saj te ni bilo prej nikdar!“

„Pijanec zapravljivi, kmalu ne bo ni zanoht tvojega, če bo uslišana moja prošnja!“

„Babura!“ ...

Na vratih je že stalo nekaj oseb od pogrebne družva in radovedno so gledali razjarjeno dvojico poleg mrtve starke.

Sestra je pobesila glavo in tiho odšla, on je pa pričel govoriti o pogrebu, kakor bi se ne bilo nič zgodilo, iz bližnje sobe se je pa čul hčerin glasen jok in krik.

Minilo je komaj par mesecev po starini smrti, in že je pričelo veselo življenje v mali rodbini.

Emica, ki se ni mogla videti v črni žalni obleki, zavrgla jo je kmalu, a naredila si najprej temno sivo, potem svetlosivo in za tem obleke vseh drugih barv.

Bila je petnajstletno, jako razvajeno dekle. Hodila je le do 5. razreda ljudskih šol ter potem stasila takoj v prodajalnico svoje stare matere. Pisala je le slabo in čitala je samo slabših časnikov tretjo in četrto stran, kjer se opisujejo običajno samomori na doigo in široko ter druge pikantne novosti.

Imela je že polno čestilcev njene starosti, ki so se zbirali sedaj po starkini smrti na vratih prodajalnice in razajali prav otročje. Mati je bila ponosna na svojo hčer in branila ji ni nikake zabave, saj ji ni bilo v vseh ulicah jednake.

Svetloplave, skoraj že malo rudečkaste lase imela je po čelu in sencih bogato zaokrožene, polti je bila bele kakor sneg, a očimela velike, izrazne. Nosila se je elegantno in bogato ter je kazala po svoji zunanosti prej dvajset nego petnajst let.

Tudi mati, še čedna, lepa žena, zavrgla je svoje skromne obleke, katere si je napravila za časa materinega življenja in si napravila poleg črne svilene — tako je ho-

tela Ema — še mnogo drugih dragocenih oblek.

Vpraševala ni svojega moža za denar. Kar se je spečalo v prodajalnici, to sta jemali mati in hči, kolikor se je zdelo kateri treba, a ko je bilo treba nakladati prodajalnico, tedaj je bilo nekaj glavnice, bila je še lepa hiša.

Mož se je pa spravljaj takoj po kosilu z doma ter se vračal pozno v noč vselej vinjen, in to od dne dne bolj. Pridobil si je mahoma obilo prijateljev, s katerimi je igral vse igre, katere je znal in s katerimi je popival vse popoldneve in deloma noči.

Ko so ga hvalili necega dne njegovi dobri prijatelji radi bogastva ter se je jeden drznil reči, da mu denar že pojema, segel je v žep ter prinesel iz njega pest petakov in desetakov, s katerimi je — pijan že — pričel zažigati smodke, dokler mu jih niso iztrgali prijatelji iz rok.

Ema je pa hodila na ples in zabave. Bila je kakor krasna roža v svojih rožnatih svetlih oblekah; mati jo je včasih spremljala, včas pa tudi ne; puščala je, da jo je spremljal ta ali oni sosed, ali tudi samo prijateljica.

Očeta ni hotela, ker ob oni uri že ni bil za drugo nego za posteljo. Včas je prihajal domu, ko je odhajala in tedaj se srečala. (Dolje pri...)

na Kranjskem so pa le za nekatere večje kraje, osobito za Ljubljano, za Idrijo, za Postojino, za Kamnik in za Krško, kjer pa obstoji že 20 let nemške šole te kategorije. Nove meščanske šole bi morale pa seveda slovenske biti, ker je dežela Kranjska slovenska. V Ljubljani je živa potreba jedino le za deško meščansko šolo, ker za deklice ste že dve pri nunah, jedna slovenska, jedna nemška.

V Idriji je potreba in otrok dosti za tako deško in dekliško šolo, v Postojini za deško meščansko šolo s trgovskim značajem, za celo Notranjsko; Kamnik pa vsled obrtnosti zasluži, da dobi ljudsko šolo višje kategorije.

Vse te nove učilnice, oziroma plače učiteljev pa naj bi dežela prevzela, kakor je dežela pred 25. leti prevzela plače ljudskih učiteljev, in kakor tudi druge dežele meščanske učitelje plačujejo. Glede krške meščanske šole pa naj deželni zbor stavi pogoje, ako in kadar jo prevzame v svoje varstvo. Kot čisto nemška učilnica bi ta šola, ki ima samo slovenske otroke, ne smela dalje obstajati.

Dobi naj vsaj utrkavističen značaj, ako že ne bi smela vsled Hočevanjev ustanov slovenska postati.

Opomba uredništva: Prijavljamo ta dopis, ki nam je došel od čislane sotrudnika, da si se ne strinjamo popolnoma z njim. Priobčujemo ga, ker je potrebno, da se začne o tej stvari diskusija, saj je vprašanje samo na sebi pereče in se mora kmalu rešiti.

V Ljubljani, 16. marca.

K položaju.

Z Dunaja se poroča listu „Hamburger Nachrichten“ o baje nameravanem oktroiranju jezikovnega zakona: Ako se izvrši vladni načrt, čegar bistvo obstoji v tem, da se odpravijo jezikovne naredbe ter se izda s § 14. zakon, s katerim se ustvarijo zaokroženi nemški in češki sodni okraji, potem bodo razmere na Češkem in v vsej Cisilivnanji urejene. Seveda bi moral biti pri tem predpogoj, da bi vlada sklenila postopati po svojem načrtu tudi proti volji Čehov ter ustvariti novo večino, ki bi nasprotovala radikalnim težnjam Čehov in Nemcev. Druge poti razen spremembe ustave ni. — V poljskih listih se izraža zahteva, da mora postopati Thun le v soglasju z večino, ako hoče imeti kak uspeh.

Konferenca za razoroženje.

Tudi Porta je zadovoljna s programom, kateri je sestavila ruska vlada za razoroževalno konferenco ter se bo te konference udeležila po svojem zastopniku. Le o Avstro-Ogerski na tem mejnarodnem shodu v Haagu ni še slišati ničesar, kakor bi se naša vlada pomišljala. In vendar ječ tudi naša država pod neznosnim vojaškim bremenom, ki nalaga državljanom vsako leto večje davke.

Bolgarija in Turčija.

Že nekaj časa vladajo mej Bolgarijo in Turčijo napete razmere, zdaj pa pri-sojajo bolgarski finančni krogi krivdo, da so se finančni načrti na Dunaju izjalovili, ter da Bolgarija ne dobi posojila, turškim spletkam. Turški diplomatski krogi pa ne verjamejo, da bi ne bila Bolgarija sodeležna gibanja v Macedoniji ter zlasti zamerijo, da so na bolgarsko-macedonski meji zbrane večje bolgarske čete.

Nemška vojaška predloga odklonjena.

Z 209 glasovi — proti 141 glasom — je bila v nemškem državnem zboru odklonjena predloga, naj se mirovno število nemškega vojaštva pomnoži. Vlada je torej premagana. Odločilen pri tem je bil centrum, ki je ostal vzlic vsem grožnjam nemomajan. Vlada je upala, da dovoli vodstvo centruma, da izostane toliko členov, da bi bila predloga sprejeta, toda prišli so vsi glasovat proti pomnoževanju armade. V konservativnih listih se je izražala grožnja, da bode vlada parlament razpustila. Sedaj je baje vso zadevo sprejel v rešitev Viljem II. Usoda vojaške predloge in parlamenta je zavisna od glasovanja pri tretjem branju, ki se bo vršilo danes, in pri katerem morda centrum vendar le še odneha. Ako se vojaška predloga odkloni tudi danes, bode parlament gotovo razpuščen.

Nove angleške pridobitve na Kitajskem.

Velika Britanska si je pridobila zopet lep kosec Kitajske, namreč otoke Miau-Tan, ki leže v Rumenem morju ter so važni za Čili in Liantung. Iz luke Čili vodi morska pot v Pekin, kar je posebno pomembno.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 12. marca. Zadruga brivcev in frizerjev imela je v četrtek dne 9. marca t. l. svoj redni občni zbor. Navzočih je bilo 16 členov zadruga, 2 zastopnika pomočnikov in zastopnik obrtne oblasti magistratni svetnik, g. Ivan Šešek.

Predsednik zadruga, g. Nežič, pozdravi navzoče, konstatuje sklepčnost občenega zbora ter otvori zborovanje. Nato prečital je tajnik letno poročilo, katero je bilo soglasno odobreno in se je tajniku izrekla zahvala. Pri poročilu o računskem sklepu se je vnela živahna debata, ter se računski sklep ni odobril.

Pri volitvi odbora so bili izvoljeni sledeči gospodje: Eng Franchetti, predsednik, Štefan Kostanec, podpredsednik, Aleksander Gjud odbornik, Andrej Varovič namestnik. Razsodiški odbor: Matija Podkrajšek odbornik, Štefan Kostanec namestnik. Za računsko pregledovalca: Dragotin Matkovič in Ivan Kastelic.

Nato so se spremenila združna pravila, in sicer § 4. Dalje je stavil gospod Franchetti sledeči predlog:

Zadruga brivcev in frizerjev na Dunaju snuje zavezo brivskih zadrug za Avstrijo. Imenovana zadruga izročila je pravila zaveze ministerstvu v odobrenje, katerih pa ministerstvo ni odobrilo in sicer radi tega, ker jedna sama zadruga ni poklicana ustanoviti zaveze za Avstrijo, ter zahteva ministerstvo, da vse zadruga brivcev izrazijo glede ustanovitve zaveze brivskih zadrug svoje mnenje. Ker je pa zaveza brivskih zadrug za nas jako važnega pomena, je govornik predlagal: 1. Občni zbor se izreče za ustanovitev zaveze brivcev, frizerjev in lasničarjev na Dunaju za Avstrijo. 2. Občni zbor sprejmi stavljeni predlog in pristopi zadruga takoj k tej zavezi. 3. Občni zbor naj izvoli zastopnika ljubljanske zadruga v provizorični odbor, in sicer moža, kateri bode zmožen zastopati interese členov, in kateri bode znal tudi zahtevati od zaveze omenjenih podpor in potrebnih pojasnil. Občni zbor je 1. in 2. stavljeni predlog soglasno sprejel, pri 3. predlogu se je oglasil k besedi g. Frankheim ter omenil, da bi bil za zastopnika najbolj zmožen in tudi poklican sam novi predsednik, g. Franchetti ter predlagal, da se ga jednoglasno izvoli kot zastopnika ljubljanske zadruga. Predlog g. Frankheima se je soglasno sprejel.

Dalje je stavil g. Frankheim predlog, da naj se brivnice v praznikih ravno tako ob 2. uri zapirajo kakor ob nedeljah. Pri tem predlogu se je vnela živahna debata, ter se je končno sprejel predlog g. Frankheima.

Ker se ni nikdo več oglasil k besedi, zahvalil se je predsednik članom za navzočnost ter zaključil zborovanje.

Položaj štajerskih učiteljev.

(Dalje.)

Kar bi zadostovalo komaj jednemu, ne more biti dovolj dvema, trem kakšno je to življenje, ve le tisti, ki ima priliko intimno občevati z učiteljskimi rodbinami, ker nam na čast moram reči, da večina učiteljev svojo bedo rada zakriva, da ohrani sebi in šoli večji ugled.

A kdor je večkrat nepričakovano pogledal v kuhinjo, kjer se kuha za z otroškim blagoslovom obdarjeno rodbino, ta se je lahko prepričal, da pač žledčki ne bodo šli povsem zadovoljni od mize.

Nemara je tudi slišal, da so otroci svojega očeta, in mater zastopaj prosili kruha, in zalotil je morebiti stariša, kako sta se solznih očes obrnila od nedolžnih črvčkov, katerim nista mogla te skromne želje izpolniti. Marsikdo je pri takih prilikah že segel v žep in podaril otrokom denarja, da so si kupili kruha. Oče in mati sta se na videz branila, ali pa sta se delala, kakor ne bi videla, da se njunim otrokom milostinja deli.

Da, zgodilo se je že večkrat, da sta iz ljubezni do svojih otrok le te večkrat napotila, da so se šli igrati z otroci premožnega kmeta, da so dobili tam vsaj kruha.

Glejte, gospoda moja, tako se godi temu imenitnemu kulturnemu činitelju, da ne more niti svojih otrok nasititi! Gorje pa, če se v tako rodbino še bo-lezen naseli. Če plača ne zadostuje za na-

vadne vsakdanjske potrebe, kje se pa naj vzame denar za odličnejšega zdravnika, za zdravila, boljše hrano itd.

Vse se vzame na kredo, če se le dobi, ob jednem se pa prosi za predplačilo in za podporo pri deželnem šolskem svetu.

Rodbina, ki že poprej ni mogla izhajati z redno plačo, dobiva potem po 10 gld. manj. To ne zadostuje, dolg se množi in plačilna pola potuje iz roke v roko, da si posamezni upniki po malem vračajo posojeni denar ali plačajo na up dano blago.

Poznam učitelja, ki celih pet let ni imel plačilne pole v rokah, ni hodil ali pošiljal v davkarijo po denar.

Drugi učitelj je pri vsej svoji štedljivosti napravil tekem časa 600 gld. dolga.

Četrti je potrosil 2000 gld. dedščine po svojem očetu k svoji plači, in ko je imel sina v šoli ni njegova rodbina imela tople večerje, razven, če so jih sosedje ali prijatelji povabili na furež, gostijo, rešitvo ali kaj sličnega.

Gospoda moja, to niso morebiti izjeme, ne, to se godi redno, kjer hoče in mora učiteljeva rodbina živeti z učiteljsko plačo.

Da ne more biti drugače, izračuna lahko vsakdo, ki ve, koliko jedna oseba, oziroma rodbina potrebuje.

Podal bi Vam, častita gospoda, lahko še mnogo žalostnejše slike iz našega življenja, a mislim, da so te žalostne dovolj.

A na kaj naj bo ponosen, če mora vedno in vedno pri kakem robatem bahaču posojila prositi, in to ponižno prositi, kako naj bo ponosen, če mora trgovcu, krčmarju, rokodelcu naprej povedati, da ima denar! Kako naj bo ponosen, če ga vse prezira zbok njegove revščine, kako naj bo ponosen, če se ne more ne dostojno živeti, ne oblačiti!

Kako naj bo ponosen, če mora od sosedov milostinjo jemati!

A ne samo ponos, tudi močatost, ki je sicer kinč slovenskega naroda je v nevarnosti. V svoji stiski navadi se marsikateri učitelj klanjati se prazni glavi, polni mošnji ali debelemu trebuhu, samo da si pribori kak priblišek.

Lastna beda, in beda nedolžnih otrok pač omehča še tako trden značaj in nikakor se ni čuditi, če začne kak učitelj svoj plašč po vetru obračati.

Da ima šola oziroma tudi narod radi takega bednega učiteljevega življenja veliko škodo, je povsem naravno. Beda je smrt idejlov, in brez idejlov si uspešnega delovanja učiteljev niti misliti ne moremo.

Iz navdušenega učitelja postal je egoističen kruhoborec, iz dobrega pastirja slab najemnik, kateremu ni mnogo mar za izročeno mu mladino.

Pogosto se slišijo tožbe, da šola ne izpolnjuje povsem svoje naloge, in šolske oblastnike jih hitro poberejo in pošljejo nam ukaze: storite to, storite ono, prebirajte pridno pedagogične knjige, pripravljajte se vestno za vsako uro, izdelujte podrobne načrte, bodite z vsakomur prijazni, vsakomur postrežljivi. Učitelj mora biti s svojim redom in svojim obnašanjem celi občini vzgled itd. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. marca.

— **Osebnosti.** Državni pravdnik v Celju, gosp. dr. Josip Galle je šel v pokoj. Njegov naslednik postane baje mariborskega državnega pravdnika namestnik dr. M. Bouvier, kar se nam ne zdi prav verjetno, dasi je v sedanjih časih uprav vse mogoče. — Pomožna učiteljica v Ljubljani gdca Friderika Naglas je imenovana za podučiteljico v Dobrlivsi na Koroškem.

— **Deželni zbor kranjski.** III. seja bo dne 17. marca ob 10. uri dopoldne na starem strelišču. Dnevni red: 1. Branje za pisnika II. deželnozborske seje dne 14. marca 1899. l. 2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. 3. Priloga 32. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep kranjske kmetijske šole na Grmu za leto 1897. 4. Priloga 33. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun Kranjske kmetijske šole na Grmu za leto 1899. 5. Ustno poročilo finančnega odbora o računskem sklepu deželno-kulturnega zaklada za leto 1897. in o proračunu za leto 1899. 6. Ustno poročilo finančnega odbora o sistemiziranju deželnih živnozdravnikov. 7. Ustno poročilo finan-

čnega odbora glede nakupa umetniškega puščine domačih slikarjev bratov Šubic. 8. Ustno poročilo finančnega odbora o računskem sklepu mezejskega zaklada za leto 1897. in o proračunu za leto 1899. l. 9. Ustno poročilo finančnega odbora o računskih sklepih ustanovnih zakladov za leto 1897. in proračunih za leto 1899. l. 10. Ustno poročilo finančnega odbora glede dovolitve priklad na cestne namene. 11. Ustno poročilo finančnega odbora o računskem sklepu deželnega posejilnega zaklada za leto 1897. in o proračunu za leto 1899. l. 12. Ustno poročilo finančnega odbora o računskem sklepu garancijskega zaklada Dolanjskih šolaznic za leto 1897. in o proračunu za leto 1899. l. 13. Ustno poročilo finančnega odbora o prošnji županstva na Vinici za podporo za obzidanje nekega studenca. 14. Ustno poročilo finančnega odbora o prošnji županstva na Trati za podporo za popravo občinske ceste Trata-Lučna. 15. Ustno poročilo upravnega odbora v zadevi izločitve vasi Brezova reber, Selo in Plano iz sodnega okraja Novomeškega ter odkazanja istih sodnemu okraju Žuženperskemu. 16. Ustno poročilo upravnega odbora glede uvrstitve v cestnem okraju Idrija se nahajajoče, od Zgornje Idrije na Vojsko držače občinske ceste mej okrajne ceste. 17. Ustno poročilo upravnega odbora glede izločitve davčnih občin Hrenovice, Goriče, Landol, Šmihel in Studenec iz Senožškega in združitve s Postojnskim sodnim in davčnim okrajem. 18. Ustna poročila upravnega odbora o prošnjah, in sicer: a) županstvo pri Sv. Joštu za napravo okrajne ceste Vrzenec-Sv. Jošt; b) županstvo Trata, Sv. Jošt in Horjul za napravo okrajne ceste Vrzenec-Trata; c) županstvo Mala Gora, Stara cerkev, Struge i. dr. za napravo okrajne ceste od Male Gore do Vidma-Dobrepolje; d) županstva v Logu za uvrstitev občinske ceste Knežja, Lipa-Log mej okrajne ceste; e) pod-občine Čatež za napravo nove ceste čez Ukrog; f) posestnikov iz Sela pri Šumbrgu za ustanovitev samostojne občne sela.

— **Razžaljeni Gabršček.** Iz Gorice se nam piše: In zdaj še Tebe! Tako smo si mislili, ko smo prečitali izjavo nedotakljivega „maziljenca“ v Gosposkih ulicah, kateri zvrča na svojo „odgovorno vlado“ vse, kar bi ga utegnili zadeti za kožo. In zdaj si je še „Slov. Narod“ naprtil tiakovno pravdo od našega velmožnega gospoda Andreja! Kdo bi se potrudil, da bi naštel vse one, katerim je ta mož žugal s tiakovno pravdo! Kdo bi nam zamogel povedati vse slučaje, ko je isti nevžugani junak umaknil in odstopil od pravde, ker se je zbal, da bi utegnil zopet pošteno pogoreti, — a da bi se potem ne zgodilo tako, kakor se je bilo zgodilo po znani pravdi, ko je bil moral plačati lep račun, — a ga je srazil kot „žrtva“ na drugih ramenah! Kaj menite, ali se ne nahajajo celo mej sedanjimi, po „Soči“ in Gabrščeku, preganjanimi učitelji taki, ki so ob svojem času s petaki pomagali nositi pravne stroške Gabrščkove? Taka in jednaka vprašanja so nam silila v misli, ko smo prečitali Gabrščkovo izjavo v „Soči“, da si bode na drug način poiskal zadoščanja za žaljenja v zadnjem dopisu z Goriškega. Uverjeni smo, da bi Gabršček res točil, ako bi upal, da je slovenski narod na Goriškem še tako naiven, kakor je bil takrat, ko je skladal petake, desetake itd. Vederemo! Prav bi bilo, ako bi prišlo do porotne obravnave proti „Slov. Narodu“. Koliko priči bi se oglasilo z Goriškega, ki bi zadovoljno romale v belo Ljubljano, da bi tam v obraz povedale Gabrščeku, kak mož je; kako je on znal druge napadati, smešiti, natolcevat, psovati, oberati itd. Koliko števil „Soče“ bi nosili seboj, da bi iz njih dokazovali, kako frivolno je postopal z vsakim, ki ni slepo trobil v njegov rog. Koliko užaljenih slovenskih mož vseh stanov — posebej še učiteljev iz novejša dobe — bi pričalo, kaj vse ni že pisaril proti njim! Ko bi porotna sodnija vse to slišala, bi pač soglasno izreči morala: Gabršček, kakor si v gozd kričal, tako se ti je odmevalo, — škoda, da šele po tolikem času. Najširša slovenska javnost bi po obravnavi morala spoznati, da taka oseba nima več mesta mej slovenskimi časnikarji. In naši politični voditelji, ali bi še zamogli trpeti takega gospoda v svoji sredi? Sicer bi veljalo tudi za nje: dobro, da vemo, s kom se bratimo, potem vemo, kakšni ste! Vse hodi toliko časa k vodnjaku, dokler se ne razbije. Torej na svidenje . . .!

— **Deželni zbor štajerski** je imel včeraj svojo četrto sejo, v kateri so bili izvoljeni odseki. Nemška večina je Slovenem milostno dovolila po jednega zastopnika v vsakem odseku. Izvoljeni so bili: Žiljski v finančni odsek, dr. Dežko v naučni odsek, Lendovšek v peticijski odsek, dr. Jurtela v deželnokulturni odsek, dr. Rosina v občinski odsek in dr. Sernec v železniški odsek. Tudi nemški klerikalci so dali večina nekaj zastopnikov v odsekih, ni pa v odseke volila tistih poslancev, katere je stranka določila, nego tiste, katere je večina sama izbrala. To je večina storila, da izključi iz odsekov siloma Krldona in nekatero njegovo ožje somišljenike. Karlon je v imenu nemških klerikalcev izjavil, da proti njihovi volji v odseke poslani pristati te stranke mandatov ne sprejmejo, a deželni glavar je izjavil, da jih morajo sprejeti, a če jih ne bo na seji, jih zadenejo določbe opravičnika. Walz je hotel pojasniti vzroke, radi katerih je večina nekaj nemških klerikalcev iz odsekov izključila, a dež. glavar mu ni dal besede.

— **V Podkrajju** so bile dne 13. t. m. občinske volitve. Izvoljeni so bili vsi odborniki narodne stranke jednoglasno razun jednega, katerega sta dva Vodčarja pri zbiranju notri vtiaknili.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes, 16. t. m. se uprizore na čast kamniškemu gostom, ki dospo s posebnim vlakom, „Rokovnjači“. — V soboto, 18. t. m. bode zadnja operna predstava ter se bode peli „Ksenija“ in „Cavaleria rusticana“. Zajedno bo ta predstava častni večer našega izvrstnega, marljivega in vsestransko simpatičnega tenorista, gospoda Ivana Raškoviča, ki je že tri leta ljubljenski slovenskega gledališkega občinstva ter je z redko žilavostjo in vztrajnostjo pel in častno zmagal vse najrazličnejše vloge. — V ponedeljek, 20. t. m. je zadnja predstava v letošnji sezoni in sicer na korist Prešernovemu spomeniku. Razen pevske in glasbene točke se bodo igrale tri izvirne jednodjanke: „Krat pri Savici“, Stritarjev „Prešernov god v Eliziju“ in Aškerčev dramatični prizor „Prešern v gostilni“. Pri slatnem grozdju. Predstava bode torej jako zanimiva.

— **Posebni gledališki vlak** Kamničanov in okoličanov, ki se pripeljejo danes k narodni igri s petjem „Rokovnjači“, dospo v Ljubljano o 7. uri zvečer ter se vrne v Kamnik ob 1. ponoči. Po predstavi je shod vseh izvenljubljanskih gostov v „Narodnem domu“.

— **„Slovensko pisateljsko podporno društvo“.** P. n. društveniki opozarjamo še enkrat na občni zbor, ki bo sklepal o prodaji društvene hiše in ki se vrši jutri zvečer ob 8. uri v „Narodnem domu“. Gospodje društveniki naj se udeležijo obnega zbora polnoštevilno.

— **Glas iz občinstva.** Lepo spomla danako vsame je kaj ugodno za kolesarje, in ni čuda, da ti drve po cestah in ulicah, da se jim komaj izogibaš. Tako drvenje po mestu bi moralo biti prepovedano, ker je dosedaj ostal vsak apel na kolesarje, naj vozijo po mestu počasi, brezuspešen. Osebnih promet po mestu je živahen in zahtevati se vendar ne more, da bi pešci kolesarjem na ljubo morali vedno hoditi po hodniku in prehodih. Sosebno otroci, ki se sami ne znajo dovolj čuvati, so v nevarnosti pred kolesarji. Tako sta bila pred dnevi povožena dva otroka, jednega kolesarja je vendar prijel stražnik, drugi, že bolj prileten mož, pa je ušel. Naravnost neznosne so razmere na Tržaški cesti, kjer se sedaj v spomladanskem času spreha vedno več ljudi po peljotih. Kolesarji se ne zmenijo za pešce na peljotih in vozijo za njimi in nasproti njim, ne da bi se v primarni daljavi izognili na cesto, kakor je to zaukazano. Mestna policija bi naj bolj pazila na take kolesarje, ki se ne pokorijo izdanim predpisom in naj bi vsakega brez razlike stanu naznanila oblasti.

— **Najden mrtvec.** Lovrenc Majdič, krošnjar in po mestu in po okolici znani predajalec pičev, se je že od nedelje pogrešal. Stanoval je v baraki na vrta Striceljve hiše na sv. Petra cesti št. 33. V nedeljo zvečer je rekel, da pojde na nemanj v Kamnik, in na drugi dan stanovniki v hiši so našli, da je ošel na samoj, in da krošnjari po deželi. Včeraj pa je prišla njegova žena povprašat za njim in ker je

videla, da je baraka, v kateri je sam stanoval, zaklenjena, in da je ključ od zno raj v ključavnici, slutila je, da se je bratu najbrže pripetila kaka nesreča, in je to naznala policiji. Le-ta dala je vrata na baraki po ključarju odpreti in je našla Lovrenca Majdiča mrtvega v postelji ležati. Poklical se je policijski zdravnik dr. Illner, kateri je konstatoval, da je Majdič že več dni mrtve, in da ga je zadel mrtvoud. Truplo se je preneslo v mrtvašnico k sv. Krištofu. V baraki se je našlo 46 kanarčkov, kateri so bili od nedelje do danes brez hrane in vode in so še do včeraj vedno prepevali.

— **„Klub slov. biciklistov Kamnik in okolica“** imel bode dne 25. t. m. ob 2. uri popoldne v klubovih prostorih v Kamniku svoj redni občni zbor, in se društveniki prosijo se tega zbora množtevno udeležiti. Ako bi ta zbor ne bil sklepčen, vrši se jedno uro kasneje drugi.

— **Nesreča.** V litijski predilnici se je zopet zgodila nesreča. Dne 13. t. m. je stroj prijel pomočnika Frana Selana in ga tako težko poškodoval, da so ga morali prepeljati v Ljubljano.

— **Mestna blagajna.** Radi snaženja so uradni prostori mestne blagajne dne 20. in 21. suša 1898. strankam nepristopni.

— **Škropit.** Zdaj bi bil čas, da se ulice pridno škropijo, ne samo zavoljo prahu, temuč tudi zaradi vlage; kajti zrak je sedaj zelo suh, razloček mej suhim in mokrim toplomerom čez dan velik in zračna vlaga znaša 25 do 30 odstotkov, kar je za pljuča premalo; zato bi se morala ulice spomladi še bolj ko poleti škropiti. V stanovaljih si pomagamo tako, da pustimo umivalnike odprte, in nastavimo veliko vode v posodo, kajti ob suhem vremenu voda hitro hlapi. Še bolj pa je, ako prinesemo v sobo lonec vrele vode, posebno zvečer predno gremo spat; zelo koristno je, če prilijemo še nekoliko kapljic terpentina, kar pljučem kaj dobro dé. Tako ravnanje se priporoča posebno ljudem, ki so na pljučih in sapilnih bolni, pa tudi zdravim ne škoduje. — Sexagenarius.

— **V gledališči najdene stvari.** Naprošeni smo prijaviti, da se nahajajo pri deželnem gledališču pozoriškem mojstru, g. Kegblu, razne tekom sezone v gledaliških prostorih pozabljene ali izgubljene stvari, kakor: dežniki, palice, robci, muf, glavniki, rokavice, ridikuli, žepni glavniki, operno kukalo, denarne mošnice, ščetka za brado, molitvena knjiga, naočnik, klobuk, galoše. Lastniki teh najdenih stvari naj se zglaste pri imenovanem gledališkem mojstru v hišici nasproti muzeja.

— **Razpisane službe.** Mesto davčnega adjunkta v okrožju finančnega ravnateljstva v Ljubljani v XI. čin. razredu z zistemizirano plačo in z obveznostjo, da plača kavoljo. Prošnje tekom treh tednov pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani. — Mesto sanitetnega koncipista v X. čin. razredu z letnim adjutom 500 gld. Prošnje do 2. aprila pri deželnem predsedstvu v Ljubljani. — Mesto drž. pravdnika v Celju. Prošnje višjemu drž. pravdniku do 20. marca t. l. — Pri dež. sodišču v Ljubljani mesto paznika s plačo 300 gld. in 25% starinske doklade. Prošnje predsedstvu dež. sodišča v Ljubljani do 12. aprila. — Mesto kancelejskega oficijala II. razreda event. mesto kancelista v Ljubljani. Prošnje do 30. t. m. dež. sodišča predsedstvu v Ljubljani. — V statusu politične uprave Kranjske sta prosta dva adjuta 500 gld. in 600 gld. Prošnje do 28. t. m. dež. predsedstvu za Kranjsko.

— **Hrvatsko gledališče v Zagrebu.** Gledališka uprava je izdala letno poročilo, iz katerega posnemamo: izvirnih del se je 1. 1898. igralo 14 (11 dram, 1 opera in 2 baleta); izmed del tujih literatur so igrali 3 ruske, 2 češki, 2 slovenski, 14 franco-akih, 1 angleško in 12 nemških novitet. Vsega skupaj so izvajali 158 del: 100 dram, 52 oper in operet ter 6 baletov. Največkrat so igrali „Pepelečico“, namreč sedemkrat in „Kinematografa“ („Martin Smola“), 6krat. Izmed oper so igrali „Porina“ 9krat. Dramsko osebje sestoji iz 14 dam in 22 gospodov; operno iz 9 dam in 10 gospodov. Orkester šteje 49 gospodov in 1 damo. Balet ima dve predplesalki, 8 plesalk in 4 elevine. Z uradniki igralci pevci, plesniki, statisti, slugami, in ostalim pomočnim osebjem ima pri zagrebškem gledališču opravka blizu 800 oseb.

— **Dvorna opera na Dunaju** ima za minolo leto 100.000 gold. deficita. Tako slabega obiska in tako slabih dohodkov dvorna opera še ni imela, odkar obstoja. Novi ravnatelj Mahler je izdal baje ogromne svote za nove kostume in nove dekoracije, a ves napor, privabiti občinstvo, je bil zaman. Boljše dohodke je imelo dvorno gledališče z dramskimi predstavami.

— **Pokop Bismarcka.** Danes, v četrtek, bodo pokopali kneza Bismarcka in njegovo ženo v mauzoleju, kateri je šele sedaj dogotovljen. Do sedaj je bil Bismarck v neki posebni sobi grada Friedrichsruh; mauzolej stoji v bližini grada v nekem logu. K pogrebu pride tudi cesar Viljem.

— **Samomor dijakinje.** Na filoz. fakulteti dunajskega vseučilišča je bila kot izredna slušateljica vpisana več let neka Švicarica, Malvina Dirks, ki se je oblačila skoraj do cela moško. Nakrat je zginila z nekim Angležem, Hawkingom v New-York, kjer je nadaljevala svoje študije. Te dni so zaprili Hawkinga, ker je bil pustolovec ter je delal sleparske dolgove, gđ. Dirks pa se je ustrelila, ko je spoznala, da je postala žrtva lopova.

— **Od mrtvih vstal.** Iz Keckskemeta se poroča 14. t. m.: Predvčerajšnjim so prinesli v tukajšno mrtvašnico truplo mladega moža, imenom Szabo. Ponoči pa se je navidezni mrtvec zbudil, odprl krsto ter razbil okno mrtvašnice. Grobokop je čul ropot, zato je tekel v mrtvašnico. Tu mu je padel Szabo jokaje okoli vratu ter ga je poljubil. Radi grozne vznemirjenosti in radi prestanega strahu pa sta sedaj oba bolna, Szabo in grobokop.

— **Zdravljenje s spanjem.** Angleški zdravnik dr. Corning zdravi boleznj živcev in možganov s tem, da položi bolnika v temno sobo, v kateri je jedna stena razsvetljena ter se vidijo na nji slike kinematografa in poleg tega se čuje iz fonografa petje ali godba. Bolnik pri tem trdno zaspi, kar je zdravju na korist. Mnogo bolnikov je že tako ozdravelo in odebelilo.

Telefonična in brzojavna poročila.

Vlada in desnica.

Praga 16. marca. „Narodni Listy“ priporočajo, naj se čim prej skliče izvrševalni odbor desnice. V utemeljevanje te zahteve pravijo, da tedaj, ko je bil državni zbor preložen, se je reklo, da je razmerje med vlado in mej desnico še tesnejše, kakor je bilo kdaj poprej, in da se vlada pri vseh važnejših korakih dogovori z izvrševalnim odborom desnice. V ta namen se je Jaworski mudil na Dunaju, dokler se ni sešel deželni zbor gališki. Dalje pravijo: Tisti poljski krogi, katerim je za ohranitev in utrditev desnice, in kateri so nasprotniki nemško-poljske koalicije, se spodbujajo ob tem, da se grof Thun ni prej domenil z zaupniki desnice, predno je začel svojo akcijo za rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem. Spominjajo se pri tem, da je grof Taaffe pred 10 leti jednako stopal in pri takratnem poskusu za spravo na Češkem ni vprašal ne Poljakov, ne konservativcev. Jednako piše tudi „Politika“, ki povdarja, da se je grof Thun pač dogovarjal s Chlumeckim in z Auerspergom, za voditelje desnice pa se ne zmeni.

Lvov 16. marca. „Dziennik Polski“ priobčuje vsebino pogovora z grofom Dzieduszyckim o najnovejši akciji grofa Thuna. Dzieduszycki se je o tej akciji jako skeptično izrazil in odgovoril na vprašanje, če je od nje pričakovati saniranja parlamentarnih razmer: Nikakor ne. Dzieduszycki je mnenja, da hočejo višji krogi, naj se izda jezikovni zakon za Češko s pomočjo § 14.

Posvetovanja o položaju.

Dunaj 16. marca. Minister zunanjih del, grof Goluchowski je bil pri cesarju v avdienci. Govorilo se je o notranjepolitičnih zadevah. Ministerski predsednik grof Thun je imel jako dolgo posvetovanje s predsednikom gospodske zbornice, knezom Windischgrätzom.

Nemški klerikalci in Thunov načrt.

Linc 16. marca. „Linzer Volksblatt“ protestuje proti temu, da se je liberalnemu poslancu Pesslerju poverila sestava narodno-političnih postulatov gorenjeavstrijskih Nemcev. Rečeno klerikalno glasilo pravi, da zahtevajo Nemci, naj bo vojni jezik nemščina in naj se zagotovo nemške obravnave v parlamentu, sicer pa

naj se vsakemu narodu da, kar potrebuje. Vladni načrt za rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem se zdi listu primeren za zagotovitev narodne sprave.

Zmagujoči Rokitansky.

Gradec 16. marca. Okrajni zastop za graško okolico je izvolil svojim načelnikom barona Rokitanskega.

Češki deželni zbor.

Praga 16. marca. Posl. Wohanka je imenovan namestnikom deželnega maršala. Wohanka je to dostojanstvo prevzel, ker mu je to dovolil eksekutivni odbor mladočeške stranke vsled prostovoljnega odstopa župana dra. Podlipnega od kandidature.

Praga 16. marca. V današnji seji deželnega zbora je namestnik, grof Coudenhove, naznanil, da je posl. Wohanka imenovan namestnikom deželnega maršala. Wohanka je v kratkem nagovoru v češkem in v nemškem jeziku obljubil najstrožjo nepristranost.

Gališki deželni zbor.

Lvov 16. marca. V poslanskih krogih se zatrjuje, da se zasedanje dež. zbora zaključi že 24. t. m.

Deželni zbor šlezijjski.

Opava 16. marca. Deželni glavar grof Larisch je v današnji seji zavrnil Türkov predlog glede razveljavljanja jezikovnih naredb, ker presega kompetenco dež. zbora.

Senzacionalen samomor.

Dunaj 16. marca. Državni poslanec vitez Viktor se je v Berlinu ustrelil. Viktor je bil star 45 let in je v državnem zboru zastopal gališki okraj Sanok. Bil je tudi gališki deželni poslanec. Sodi se, da je Viktor v raznih spekulacijah izgubil svoje premoženje in si življenje končal, ker ni dobil pomoči niti od žene niti od sorodnikov.

Lvov 16. marca. Samomor poslanca Viktorja je obudil tukaj veliko senzacijo. Viktor je bil v sorodstvu z odličnimi aristokratskimi rodbinami. Sodi se, da se je radi nesrečnih nafta-spekulacij usmrtil.

Lvov 16. marca. Viktorjev samomor je v zvezi s samomorom njegovega svaka Jedrzejowicza.

Luchenijev spovednik.

Dunaj 16. marca. Cesar je danes sprejel Luchenijevega spovednika Blancharda v avdienci.

Nesreča.

Dunaj 16. marca. V glavnem carinskem uradu so našli davi štiri delavce mrtve. Umri so vsled strupenega dima svetilke, katera je gorela v njihovi sobi.

Papež.

Rim 16. marca. „Messaggero“ javlja, da dela papeževa slabotnost zdravnikom velike skrbi, dasi se hipoma ni ničesar bati.

Španske volitve.

Madrid 16. marca. Vlada je volitve v parlament razpisala na 16. oziroma 30. aprila. Parlament se snide 2. maja.

Darila.

Podpornemu društvu za slovenske visokosolce na Dunaju so nadalje poslali: Po 6 K. so darovali: Matija Hočevan, veleposestnik v Velikih Laščah, Viljem Schramek, c. kr. nadinženar na Dunaju, Rajko Perušek, c. kr. profesor v Ljubljani, Henrik Schreiner, c. kr. ravnatelj v Mariboru, Franc Hrašovec, c. kr. sodnik v p. v Gradcu, Josip Bahovec, železniški uradnik na Dunaju, Dragotin Žagar, deželni blagajnik v Ljubljani, Janez Wieser, dekan v Velikovecu, Martin Kocbek, c. kr. notar v Marenbergu, grof Oskar Christalnigg v Gorici, Josip Primšar, župnik v Podmelcu, dr. Tomo Horvat, odvetnik v Ptuj, dr. Jakob Schegula, odvetnik v Novem mestu, Anton Hvalica, dekan v St. Petru pri Gorici, Šepić Anton, župan v Konjicah, Toni Novak, soproga c. kr. profesorja v Kranju, Rihard Dolenc, ravnatelj na Grmu, Josip Fritz, dekan v Šmohorju, M. Primožič c. kr. sodnik v Tolminu, Josip Kosovel kurat v St. Andražu pri Gorici, Viktor Bežek c. kr. prof. v Gorici, dr. Fran Rosina, odvetnik in dež. posl. v Ljutomeru Po 4 krone so darovali: dr. Julij Kulterer, odvetnik v Velikovecu, B. C. Rossbacher, trgovec v Celovcu, dr. Ivan Hrašovec, odv. v Celju, Franc Golli v Idriji, Fran Konšek, poštar Trojana, Bernard Jencel, zasebnik, Maribor, dr. Josip Vrečko, odvetnik v Celju, Anton Banigaj, vikar v Celju, Jurij Bezenšek, župnik v Čadramljah, Milka, Vera, Nada, Vinko v Ložu, Franc Omerša, trgovec v Kranju, dr. Andrej Vojska, c. kr. sod. nadsvetnik v Novem mestu, Henrik Angerer, dekan, v St. Lenartu na Koroškem, dr. Josip Kušar in Fran Milčinski v Ljubljani, Mavril Mayr, pivovar v Kranju, Jurij Pfeifer v Novem mestu, Janez Ogriš, župnik v Kaplji. (Konec prih.)

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Amalija Krajc v Grahovem pri Cerknici 12 K iz nabiralnika. — G. Mici Wigala v Begunjah pri Cerknici 6 K 32 v., nabrala gg. Arko in Jurij Medon [in

gdč. Anica Završnik in pošilateljica v gostilni g. Stergulca v Begunjah Holofernes, zgubljena stava. 2 K. — Skupaj 20 K 32 vin. Živele nabiralke in vsi darovalci!

Za Prešernov spomenik: G. Fran Hrašovec v Gradcu ob priliki glavnega zbora podružnice izvenakad. podruž. sv. C. in M. nabranih 12 K 21 vin. — G. Ada Dolžan, soproga pošt. kontrolorja v Gradcu nabrala v veselji družbi „kranjskega kluba“ 6 K povodom potusa g. med. dr. Rado Frlana. — G. Josko Bergant, učitelj na Vinici pri Črnomlju 6 K, darovali naprednjaki zbrani pri Francetu na Vinici z geslom: Kdor svojih velmož ne slavi — življenja vreden ni. — Skupaj 24 K 21 vin. — Živele nabiralci in nabiralica in darovalci!

Za društvo „Radogoj“: G. Janko in Jela Rahne na Brdu namesto venca na grob Luki Tavčarju 20 K. — „Slava rodoljubnima darovateljema! Naj bi se ob enakih prilikah slovenski rodoljubi pogostejše spominjali tega podpornega društva za slovenske velikošolce!“

100.000 kron, 25.000 kron in 10.000 kron so glavni dobitki velike jubilejne razstavne loterije. Svoje p. n. čitatelje opozarjamo, da se bodo ti dobitki tudi v gotovini z 20% odbitkom izplačali in da bode žrebanje nepreklicno dne 18. marca 1899.

Zahvala.

Blagorodni gospod Fran Hrašovec, c. kr. okrajni sodnik v p. v. Gradcu, je blagovolil društvu „Triglav“ podariti v društvene svrhe 25 gl. za kateri velikodušni dar se podpisani odbor kar najiskrenejše zahvaljuje.

Odbor akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu dne 14. sušca 1899.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji arčni tlak 736,9 mm.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
15.	9. zvečer	743,5	8,5 sr.szhod	jasno	jasno	0,0 mm
16.	7. zjutraj	743,0	1,0 sl.szhod	jasno	jasno	0,0 mm
	2. popoln.	740,0	17,8 sl.vzhod	jasno	jasno	0,0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 7,9°, normala: 3,5°.

Dunajska borza

dne 16. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gl. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100 „ 85 „
Avstrijska zlata rentna.	120 „ 15 „
Avstrijska krona rentna 4%.	101 „ 10 „
Ogerska zlata rentna 4%.	119 „ 70 „
Ogerska krona rentna 4%.	97 „ 60 „
Avstro-ogerske bančne delnice.	913 „ — „
Kreditne delnice.	368 „ 25 „
London vista.	120 „ 45 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58 „ 97 1/2 „
20 mark.	11 „ 79 „
20 frankov.	9 „ 55 1/2 „
Italijanski bankovci.	44 „ 25 „
C. kr. cekini.	5 „ 67 „

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gl.

Pojutrišnjem žrebanje!

1. glavni dobitnik 100.000 kron
2. glavni dobitnik 25.000 „
3. glavni dobitnik 10.000 „

vrednosti z 20% odbitka v gotovini.

Dunajske srečke à 50 kr. J. C. Mayer v Ljubljani. priporoča (240—20)

dame
najeleгантnejša
modna klobuka, za sport-klobuka
jedina zaloga slovite tovarne klobukov
Christi & Comp. Limited v Londonu
dalje najnovejše v blagin za svitlate bluze,
Elgerl - srajceah, pasovih, kravatiah,
rokavioah, najbogatejša zbirka tovarniških
vzorcev za svitlate robe priporoča
trgovina modnega blaga
J. S. Benedikt
Ljubljana.
500—1

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš nepozabni sopro, oče in stari oče, gospod

Josip Geraldini

dimnikarski mojster

po kratki in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajočega, v sredo 15. marca t. l. ob 11. uri dopoldne, v 70. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predraznega rajnega se bo preneslo v petek, dne 17. marca t. l., ob 8. uri dopoldne iz hiše žalosti k večnemu počitku na pokopališče v Krškem.

Svete maše za dušnice se bodo brale v več cerkvah.

Bodi mu blag spomin!

Krško, dne 15. marca 1899.

Marija Geraldini, soproga. — Fran Geraldini, sin. — Ivana König roj. Geraldini, hči. — Mici Geraldini roj. Zadravnik, sinaha. — Josip König, zet. — Minka, Fran, Mimi, Linči, unuki. (502)

Kolo

dobro, malo rabljeno, boljši fabrikat, se po ugodni ceni proti gotovini kupi. (468—3)
Ponudbe na upravnishvo „Slov. Nar.“.

Hiša

v Celovcu, Orlove ulice št. 12
ki je pripravna za mesarski, špecerijski ali enak obrt, (sedaj špecerijski obrt) se radi odpotovanja pod zelo ugodnimi pogoji (kup 13.000 gl.)

proda.

Natančneje se izve pri lastnici hiše **Mariji Krallić v Mariboru, Jezdar-ske ulice št. 5.** (447—8)

Otročje vozičke

priporoča po najnižji ceni

J. J. Naglas

Ljubljana

Turjaški trg št. 7.

Poslano.

Z ozirom na „Poslano“ tvrdke PUCH & COMP. v št. 58 od dne 11. marca poja-snuje se še enkrat, da so bila kolesa tvrdke ANTON WERNER & COMP. le radi tega konfiscirana, ker je imela ta tvrdka pred preteklo pogodbo nekaj koles z znamko Joh. Puch made in Styria (izdelana na Štajerskem) v zalogi in ni bilo tej tvrdki, katere lastnik je od 1. marca zopet za kolesarsko industrijo v celi Avstriji najbolj zaslužni g. J. PUCH, na znamki „Styria“ ležeče, pač pa je sedajšnja lastnica „Styria“ koles, katera je pričel izdelovati g. Puch, nemška tovarna „Dürkopp“, pridržala ime tvrdke J. PUCH & COMP., ker le pod tem imenom zamore delati dobro kupčijo v Avstriji. (499)

Da slavno občinstvo ne bode zame-njavalo „Styria“-koles in kolesa z znamko „Joh. Puch“, opozarjamo še enkrat, da prva izdeluje nemška tovarna „Dürkopp“ pod tvrdko PUCH & COMP., mej tem, ko so le zadnja pravi izdelek g. J. Puch-a samega in ima taista na Kranjskem v zalogi le **Anton Patrich v Ljubljani.**

Trgovski pomočnik

20 let star, dobro izurjen v trgovini meša-nega blaga, želi vstopiti v mesto ali večji kraj na deželi. (490—2)
Naslov pove upravnishvo „Slov. Nar.“.

Na Bledu

(Gorenjsko) oddajo se v neki novi vili

stanovanja

s kuhinjo in vso opravo.

Vila, ki ima lepo lego in krasen razgled, se tudi proda.

Več pove upravnishvo „Slovenskega Naroda“. (494—1)

Energičen

tovarniški nadzornik

se vzprejme kar preje možno za neko večjo tovarno na Spodnjem Štajerskem.

Prosilci, ki so že dlje časa poslovali v taki službi in so zmožni nemškega in slovenskega jezika, naj vpošljejo svoje po-nudbe pod „tovarniški nadzornik“ uprav-nishvu „Slov. Naroda“. (496—1)

Poslano.

Dragi oča Klauer!

Vaš „Triglav“ je tako dober, da mi morate zopet do 1. marca poslati 30 steklenic, kakor ste mi jih poslali dne 30. januarja.

Zdravnik gosp. dr. Braunseis in drugi gospodje doktorji pra-vijo, da je Vaš „Triglav“ jako zdrav. On je in ostane najboljši in prekaša vse likérje.

V Celju, dne 28. februarja 1899.

Ant. Sohneid kavarnar.

(473)

Dva

slikarska pomočnika

išče

(489—2)

Ivan Graber v Štebnu, pošta Malestig pri Beljaku, na Koroškem.

Sveže

Kulmbachsko pivo

v steklenicah

priznано zdravilo in krepiło za bolnike

je v zalogi trgovine (91—62)

Kavčič & Lillog
pri „Zlatoregu“.

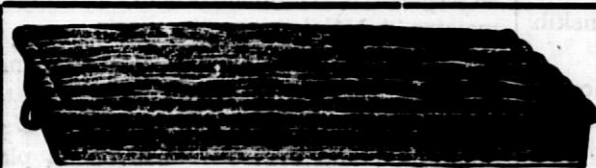
V Ptuiji

proda se prostovoljno v Gospodski ulici stoječa jednonadstropna hiša (gostilnica) z velikim dvorom in delavnico, pripravno za vsakega rokodelca, ki dela z ognjem ali pa izdeluje les. — Natančneje pove Josip Metzinger, kotlar v Ptuiji. (477—3)

Opeko

v vsaki množini, izborne ka-kovosti, po najnižji ceni pri-poroča za spomladno stavbno sezono firma (374—0)

Ludovik Herzmann v Ljubljani.

Modroci na peresih (Feder-matratzen), ki jih izdeluje tapetnik Obrena v Ljubljani, so najboljši in najcenejši.

Ceniki poštne prosto.

„ATLAS-CYCLE“

kolo

Dalje v zalogi:

Seidel-Naumann,
Champion itd.

Jednoletna

Accetylen-

Izposojeval-

bodočnosti

Dalje v zalogi:

Vse kolesarske
potrebščine.

garancija.

svetilke.

nica koles!

Začetnikom vežbališče na razpolago.

„Atlas-Cycle“ je angleški precizijaki izdelek I. vrste, za katerega si tovarna ne dela ogromnih stroškov s plačanimi dirkači in razno drugo reklamo — vsled česar je vsakomur mogoče nabaviti si najfinejšo kolo po najnižji ceni.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

(501—1)

Kavčič & Gorjanc, Rimska cesta 9.

Filijala v Opatiji:
F. Koncilija, Slatina št. 96.